

Uchwała Nr 25/1328/2023
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 25 października 2023 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały Nr LXII/528/23 Rady Miejskiej w Łobżenicy z dnia 29 września 2023 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XLIII/387/22 Rady Miejskiej w Łobżenicy w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków znajdujących się na terenie Gminy Łobżenica, w części obejmującej wyrażenie w brzmieniu: „gminnej ewidencji zabytków”, zawarte w załączniku do uchwały w pkt IV ppkt 1, z powodu naruszenia przepisów wskazanych w uzasadnieniu do uchwały.

Uzasadnienie

Przedmiotowa uchwała doręczona została tutejszej Izbie w dniu 4 października 2023 r. Rada Miejska w Łobżenicy powołując się na art. 7 ust. 1 pkt 9 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 81 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, dokonała zmiany uchwały Nr XLIII/387/22 Rady Miejskiej w Łobżenicy z dnia 27 czerwca 2022 r. w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków znajdujących się na terenie Gminy Łobżenica.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do wskazanej uchwały, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 25 października 2023 r.

Rozpatrując sprawę uchwały na posiedzeniu w ww. dniu Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Stosownie do treści art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej kompetencji rady gminy należy stanowienie w innych zastrzeżonych dla niej ustawami sprawach (innych niż wymienione w punktach od 1 do 14a).

Jak stanowi art. 7 ust. 1 pkt 9 ww. ustawy do zadań własnych gminy należą sprawy kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Przepisem rangi ustawowej zawierającym upoważnienie dla rady gminy do uchwalania aktu prawa miejscowego w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub ujętego w gminnej ewidencji zabytków jest art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840, z późn. zm.), zgodnie z którym w trybie określonym odrębnymi przepisami dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków może być udzielona przez organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale.

Rada Miejska w Łobżenicy w oparciu o wyżej wskazane przepisy prawa dokonała zmiany uchwały Nr XLIII/387/22 Rady Miejskiej w Łobżenicy z dnia 27 czerwca 2022 r. w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty

budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków znajdujących się na terenie Gminy Łobżenica.

Uchwała Nr XLIII/387/22 z dnia 27 czerwca 2022 r. przewiduje udzielenie pomocy de minimis. Z uzasadnienia badanej uchwały wynika, iż projekt uchwały został przedłożony w celu zaopiniowania do Prezesa UOKiK i ministra właściwego do spraw rolnictwa, oraz że uwagi do projektu nie zostały zgłoszone. Mając powyższe na względzie Kolegium Izby przyjęło, że zostały spełnione wymogi z art. 7 ust. 3 i 3a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702).

Przedmiotową uchwałą Rada Miejska w Łobżenicy dokonała między innymi zmiany załącznika do uchwały, stanowiącego wzór wniosku o udzielenie dotacji. W punkcie IV tego załącznika został zamieszczony wykaz dokumentów, jakie należy dołączyć do wniosku. W ppkt 1. wskazano m.in. na konieczność dołączenia do wniosku decyzji o wpisie do „gminnej ewidencji zabytków”.

Zgodnie z przepisem art. 220 § 1 pkt 1 i 2 lit. a z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn. zm.) organ administracji publicznej nie może żądać zaświadczenia ani oświadczenia na potwierdzenie faktów lub stanu prawnego, jeżeli m.in.:

- 1) znane są one organowi z urzędu;
- 2) możliwe są do ustalenia przez organ na podstawie:
 - a) posiadanych przez niego ewidencji, rejestrów lub innych danych.

W myśl przepisów art. 22 ust. 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami: *Wójt (burmistrz, prezydent miasta) prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy. Art. 22 ust. 5 stanowi, iż: W gminnej ewidencji zabytków powinny być ujęte:*

- 1) *zabytki nieruchome wpisane do rejestru;*
- 2) *inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;*
- 3) *inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.*

Biorąc pod uwagę powyższe przepisy, dające możliwość pozyskania przez donatora wskazanej decyzji należy skonstatować, że wymóg określony w pkt IV ppkt 1 załącznika do uchwały, istotnie narusza art. 220 § 1 k.p.a. Odnosząc się do wskazanych regulacji, Kolegium Izby stwierdza, że organ stanowiący nakładając na wnioskodawców obowiązki w zakresie podawania określonych danych, może to czynić jedynie w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach. Dane te muszą być adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są gromadzone („minimalizacja danych”).

Mając powyższe na uwadze uznać należy, że ustalenie w badanej uchwale wskazanego powyżej obowiązku wykracza poza zakres kompetencji organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do kształtowania zawartości badanej uchwały.

Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu ustawowym, w tym przypadku w przepisie art. 81 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zawarta w tym artykule norma kompetencyjna, upoważnia organ stanowiący do określenia zasad udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków.

Jak wskazano powyżej, uchwały organów samorządu terytorialnego muszą być podejmowane wyłącznie na podstawie i w granicach prawa. Każde wykroczenie poza zakres udzielonego upoważnienia, stanowi naruszenie nie tylko normy, w której upoważnienie jest zawarte, ale przede wszystkim konstytucyjnych warunków legalności aktu wykonawczego.

Ponadto w załączniku do badanej uchwały, stanowiącym wniosek o udzielenie dotacji, pod pkt V zawarto zapisy w brzmieniu: *Dotacje udzielane są na zasadach określonych w uchwale Rady Miejskiej w Łobżenicy nr z dnia r. w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych*

do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków znajdujących się na terenie Gminy Łobżenica, w którym pozostawiono wykropkowane miejsca.

Kolegium Izby wskazuje, że załącznik do badanej uchwały stanowi jej integralną część i dotyczy tylko tej konkretnej uchwały, pozostawienie wykropkowanych do uzupełnienia miejsc dotyczących jednostki redakcyjnej oraz numeru i daty podjęcia uchwały jest w ocenie Kolegium nieuzasadnione. Badana uchwała wraz z załącznikami stanowi akt prawa miejscowego, zatem jej regulacje winny być jasne i zrozumiałe.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu

/-/ Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.